

GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 87 ABC

Piątek, 14 kwietnia 1939

Rok 2

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartusy, Kościerzyna, Lipno, Nowe-Miasto, Rybin, Sepolno, Starogard, Swiecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Weiherowo, Włocławek, Wyrzysk

Państwa Zachodu pragną pokoju ale nie cofną się przed wojną

Zgodnie z wczorajszymi naszymi rozważaniami, sprawa albańska w całej grze dyplomatycznej była tylko nieznacznym epizodem o charakterze lokalnym. Ciężar akcji i rozgrywki przeniósł się na Morze Śródziemne (patrz załączoną mapę).

Jednakże i Morze Śródziemne, jak się wydaje, nie będzie decydującym momentem, lecz raczej demonstracją państw osi, ściślej mówiąc włoską.

A przecież partner włoski nie jest tak niebezpieczny dla naruszenia pokoju światowego, jak główny partner Rzeszy.

Niemcy narazie w działaniu są mniej aktywne, wysuwając Włochy na plan pierwszy, same poruszając się za kulisami.

Przewidują, że główny ciężar zagadnienia: wojna czy pokój rozegra się na Wschodzie Europy.

Wprawdzie trzeci partner osi Rzym—Berlin, gen. Franco, koncentruje wojska w okolicy angielskiego Gibraltaru, wprawdzie w portach włoskich widać już wojska niemieckie, wprawdzie Goering uwiija się po Trypolisie i Libii, ale z drugiej strony nie zapominajmy, że

Wielka Brytania czuwa

Mało, że czuwa.

Już działa od Gibraltaru po Dardanely; już Turcja oddaje flocie angielskiej swe porty, otwierając wejście do Morza Czarnego, już flota francuska odpływa z Tuluonu do punktu... trzymanego w ściślejszej tajemnicy.

Floty: angielska i francuska przesuwają swoje bazy z portów macierzystych ku Wschodowi.

Widzimy zatem, że skończyła się bierność Państw Zachodu, a to dla państw osi Rzym—Berlin jest najgroźniejsze.

Zdenerwowanie, jakie okazuje prasa niemiecka, wypływa stąd, że przeciwnik już nie daje się storpedować krzykiem i że wszelkie pogrożki traktuje jako strachy na wróble.

Groźna wymowa

Widzimy ostatnio, że Włochy już okazują się bardziej ustępliwe, a Niemcy zaprzeczają z oburzeniem pomawianiu ich o chęć okupacji Holandii.

Koronę Albańska dla króla włoskiego

zawiezie specjalna misja do Rzymu

RZYM. (Pat). Agencja Stefani donosi z Tirany, że w niedzielę wyjeżdża do Rzymu specjalna misja albańska, która ofiaruje królowi i cesarzowi koronę albańską, zgodnie z uchwałą zgromadzenia narodowego.

Pancernik angielski odpłynął z Gibraltaru

GIBRALTAR. Pancernik angielski „Repulse”, na którym w przyszłym miesiącu angielska para królewska odjedzie do Kanady, opuścił wczoraj Gibraltarc udając się do Anglii.

Omówienie dnia politycznego

I jeszcze jedno, co ma swoją groźną wymowę, to oświadczenie Roosevelta, że na wypadek wojny, Stany Zjednoczone nie pozostaną biernym widzem.

A co znaczy — złoto Stanów Zjednoczonych, co znaczy flota Wielkiej Brytanii, o tym dobrze wie wywiad wojskowy Trzeciej Rzeszy.

Największy sprzymierzeniec

I również czas jest sprzymierzeńcem Francji i Anglii. Obserwatorzy wojskowi obliczają, że z końcem lata siły powietrzne państw demokratycznego Zachodu będą znacznie przewyższały flotę powietrzną państw osi.

Przewaga na morzu i przewaga w po-

wietrzu, i przewaga złota. Oto wymowa.

Sytuacja jest poważna, to prawda, ale nie beznadziejna dla pokoju.

Wczorajsze oświadczenie Chamberlaina w Izbie Gmin więcej zrobiło dla spraw pokoju, niż dwukrotna jego podróż do Monachium i Berchtesgaden.

(ski—)

Gwarancja W. Brytanii dla Grecji i Rumunii

Doniosła deklaracja Chamberlaina w sprawie status quo na Morzu Śródziemnym

Podajemy krótkie streszczenie deklaracji premiera Chamberlaina, złożone wczoraj w Izbie Gmin.

Premier Chamberlain w swej deklaracji, wygłoszonej w Izbie Gmin złożył zapewnienie gwarancji brytyjskiej zarówno dla Grecji, jak i dla Rumunii. Premier oświadczył:

„Rząd brytyjski uważa, że posiada obowiązek niepozostawiania żadnych wątpliwości co do swego stanowiska i dlatego oświadcza, że przywiązuje największe znaczenie do tego, aby status quo (stan dotychczasowy) na Morzu Śródziemnym i na Półwyspie Bałkańskim nie ulegało podważaniu przez stosowanie przemocy, lub gróźb przemocy. Rząd brytyjski przeto doszedł do wniosku, że w razie gdyby podjęta została jakakolwiek akcja, wyraźnie zagrożająca niepodległości Grecji lub Rumunii, a której rząd grecki, względnie rząd rumuński uważałby za konieczne przeciwstawić się przy użyciu wszystkich swych sił narodowych, rząd brytyjski uzna, że jest zmuszony udzielić rządowi greckiemu lub

rządowi rumuńskiemu natychmiast wszelkiej pomocy, jaka leży w zakresie możliwości W. Brytanii”.

Oświadczenie premiera wywarło w Izbie wielkie wrażenie.

Belgia powołuje specjalistów pod broń

BRUKSELA. Na wczorajszym posiedzeniu rządu belgijskiego, które trwało od godz. 9 do 10 rano, minister obrony narodowej generał Denis poinformował ministrów o wydanych zarządzeniach wojskowych. Zarządzenia te zostały zaprobowane.

Wśród wojskowych powołanych do szeregów na mocy ostatnich zarządzeń w Belgii, znajdują się specjaliści wojsk technicznych, obrony przeciwlotniczej, obsługi artylerii fortecznej w Namur i Liege oraz pewna liczba oficerów, mających uzupełnić kadry wspomnianych jednostek. Ogólna liczba powołanych wynosić ma ok. 5 tysięcy ludzi.

Zmiana ambasadora angielskiego w Rzymie

LONDYN. Ustupiający ambasador brytyjski w Rzymie lord Perth opuścił Rzym w ciągu najbliższych dni dziesięciu. Następcą jego ma być dotychczasowy ambasador w Turcji Lorraine.

„Hymn Gdańska” — rozrzucony na terenie W. M. Gdańska

Prasa niemiecka w Gdańsku donosi z oburzeniem o rozrzucaniu ulotek o treści „przeciwniemieckiej”, przy czym ulotki te miały być rozrzucane na terenie W. Miasta Gdańska z okien przejeżdżających pociągów polskich.

Tekst tych ulotek jest następujący (podajemy za prasą niemiecką):

HYMN GDAŃSKA (na melodię Roty)

Żądamy Gdańska, jego wód, chcemy, by do nas wrócił,

polska to własność, polski gród, czas, by niemieckim zrzucił.

Nie damy, by nim rządził wróg: Tak nam dopomóż Bóg! (bis)

Aż do zużycia wszystkich sił będziemy o to walczyć, by polskim wreszcie Gdańsk już był i z nami mógł się złączyć.

W boju, by uległ każdy wróg, Tak nam dopomóż Bóg! (bis)

W związku z tymi ulotkami Senat gdański zaprotestował w Komisariacie Generalnym Rzplitej.

„Niezaśluga dom ten wyleci w powietrze, wy zdrajcy” „Raj” Polaków w Niemczech

W listopadzie ub. r. jeden z pracowników Dzielnicy I. Związku Polaków w Niemczech p. G. został przeniesiony do Dobrodzienia (Śląsk Opolski). Po długich poszukiwaniach znalazł p. G. mieszkanie w Gwoździanach. Lokator i gospodarz żyli w zgodzie, obaj byli ze siebie zadowoleni. Ale już 20. II. br. gospodarz oznajmił panu G., że zmuszony jest wypowiedzieć mu mieszkanie — na zlecenie miejscowego sołtyśa Scheinmanna i urzędnika Rolfa. Obaj urzędnicy zagrozili bowiem gospodarzowi: „Wenn Sie dem Polen nicht kündigen, so passiert Ihnen dasselbe, wie den Juden in Guttentag”. (Jeżeli pan nie wypowie Polakowi mieszkania, wydarzy się panu to samo, co żydom w Dobrodzieniu). Na skutek więc pogroźek, w obawie przed wytluczeniem szyb lub zamknięciem sklepu kolonialnego gospodarz wypowiedział panu G. mieszkanie. Mimo to w następnych dniach w Gwoździanach porozwieszano afisze z następującą „przeostrogą”: „Wer beim... (nazwisko gospodarza) kauft, ist ein Pole“ (Kto kupuje u..., ten jest Polakiem) oraz „...ist ein Landesverräter“ (...jest zdrajcą kraja). Pokrzywdzony gospodarz zwrócił się w tej sprawie o sobiście do starosty w Dobrodzieniu. Starosta jednak oznajmił mu, że nie zajmie stanowiska dopóty, dopóki pan G. od niego się nie wyprowadzi. Dopiero wtedy będzie mógł zabronić podobnych wystąpień przeciwko niemu.

Pan G. wyprowadził się z Gwoździan i zamieszkał w Dobrodzieniu. Z nowym gospodarzem zawarł kontrakt mieszkaniowy na 2 lata, płacąc z góry naprzód czynsz za takiż okres.

I w Dobrodzieniu nie zasnął spokoju. Już 16. III. br. o godz. 17.30 złożyło mu „wizyte” 4-ch osobników, oświadczając m. in.: „Wir SA-Männer kommen im Namen des Volkes und der Gemeinde und machen Sie darauf aufmerksam, binnen 48 Stunden die Wohnung zu räumen. Falls Sie das nicht machen, werden wir Sie auf die Luft setzen!”. (My członkowie SA przychodzimy w imieniu narodu i gminy, radząc panu, aby pan wyniósł się z mieszkania w ciągu 48 godzin. W przeciwnym razie wysadzimy pana na powietrze). Gdy intruzom zwrócono uwagę, że jedynie gospodarz albo policja mają tu głos, a spokój został zagwarantowany osobiście przez starostę, odpowiedzieli, że ani policja, ani starosta ich nie interesują. Na odchodnym jeden z intruzów zagroził po niemiecku: „Niezaśluga dom ten wyleci w powietrze, wy zdrajcy!”.

Pogroźki, wypowiedziane dnia 16. III., zostały w dwa tygodnie później częściowo spełnione. Podczas nieobecności pana G. dnia 1 kwietnia br. w nocy nieznaną napastnicę urządzili napad na

mieszkanie. Kamieniami wytluczono 25 szyb. Kilka ram okiennych połamano i powybijano deskę. Pokoje, w których spały dzieci i żona pana G., zostały się szkłem i kamieniami. Na szczęście za-

dne z dzieci nie odniosło szwanku, mimo, że w łóżczkach znaleziono kamienie i odłamki szkła. Napastnicy zdołali umknąć niepoznanym w ciemnościach nocnych.

Zakaz polskich pasji w kościele na Śląsku Opolskim

W Wielki Piątek w Wielkich Borkach, w kościele parafialnym OO. Franciszkanów Polskie Tow. Śpiewacze zamierzało wykonać Pasję na 4 głosy w języku polskim za uzyskaną już zgodą o. przeora. Jednakże w Wielki Czwartek wieczorem o. przeor zawiadomił prezesa Towarzystwa, iż na śpiew pozwolić nie może. Wobec tego nazajutrz u-

dała się do niego delegacja, dla zasiągnięcia bliższych informacji. O. przeor oświadczył delegatom, iż jako proboszcz parafii W. Borek otrzymał od władzy świeckiej ostry nakaz nie dopuszczenia do polskiego śpiewu w kościele. Fakt ten wywołał wśród ludności polskiej wielkie rozgoryczenie.

Rozporządzenie dla kościołów w związku z dniem urodzin Hitlera

Jak wiadomo w dniu 20 kwietnia obchodzić będzie kanclerz Hitler 50 rocznicę swoich urodzin. Dzień ten ma być, stosownie do rozporządzenia władz, w sposób jak najbardziej uroczysty obchodzony w całej Rzeszy także i w kościołach. Już w przeddzień tego „święta” t. j. dnia 19 kwietnia mają przez pół godziny t. j. od godz. 18 do 18.30 rozbrzmiewać we wszystkich kościołach dzwony. Dn. 20 od samego rana wszystkie kościoły, budynki kościelne, nawet lokale, zamieszkiwane przez księży, winny wywieścić flagi ze swastyką. Prócz tego w dniu tym we wszystkich kościołach na terenie Rzeszy winny być odprawione uroczyste nabożeństwa ku czci św. Michała, patrona narodu niemieckiego i na intencję „Führera”.

Na bieżni, boisku i ringu

Najbliższe mecze o mistrzostwo Ligi

W najbliższą niedzielę rozegrane zostaną następujące mecze o mistrzostwo Ligi: W Warszawie na boisku Polonii o godz. 15.30 Polonia walczyć będzie z poznańską Wartą. W Krakowie odbędą się dwa mecze: Cracovia—Warszawianka i Garbarnia—AKS. W Łodzi Unien—Touring spotka się z krakowską Wisłą, wreszcie w Chorzowie przeciwnikiem Ruchu będzie Iwowska Pogoń.

Grudziądzkie sokolice w obozie przedolimpijskim lekkoatletek.

Postanowieniem Polskiego Związku Lekkoatletycznego w dniach od 24 bm. do 6 maja w C. I. W. F'ie w Warszawie odbędzie się obóz przedolimpijski lekkoatletek, na który powołanych zostanie 30 najlepszych naszych zawodniczek. Kierowniczką obozu wyznaczona została znana w Grudziądzu p. inż. Wojnarowska, instruktorem znany trener p. Cejzik.

Grudziądz będzie reprezentowany na obozie przez trzy najlepsze swoje sokolice: Felską, Gawrońską i Staruszkiewiczówną. Mają one poważne szanse reprezentować barwy Polski na przyszłorocznej Olimpiadzie w Helsinkach, a w lecie br. startują w meczach międzypaństwowych z Włoszkami i Niemkami.

O prymat piłkarski Torunia i Bydgoszczy.

W najbliższą niedzielę na Stadionie Wojskowym w Toruniu odbędzie się mecz piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza kl. A pomiędzy miejscowymi rywalami t. j. WKS „Gryf” — KS-KPW „Pomorzanin”.

Ze względu, iż zawody te wykażą, kto dzierżyć będzie prymat w piłkarstwie toruńskim, mecz zapowiada się bardzo ciekawie i niewątpliwie będzie walką emocjonującą. Obie drużyny wystąpią w najsilniejszych swych składach.

Tego samego dnia w Bydgoszczy dojdzie do interesującego spotkania piłkarskiego, między dwoma miejscowymi rywalami KS

Ciszewski i KS Polonia. Zawody te odbędą się w ramach mistrzostw A klasy Pomorza. W czasie ub. świąt w ramach czwórmeczu towarzyskiego, oba kluby tak Polonia, jak i Ciszewski pokonały w identycznym stosunku znaną drużynę poznańską Legię.

Międzynarodowy trójmecz klubowy tenisa stołowego.

W najbliższą niedzielę, 16 bm. odbędzie się ciekawy, międzynarodowy trójmecz klubowy tenisa stołowego, organizowany przez KS Gedanie. W spotkaniu niedzielnym wezmą udział zespoły KPW Pomorzanie z Torunia, Ballepiel und Eislaufverein i Gedanie z Gdańska. Jedną z atrakcyjnych zawodów będzie start Osmańskiego, który w roku bież. zdobył międzynarodowe mistrzostwo W. M. Gdańska.

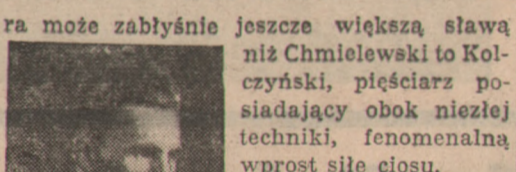
Trójmecz, rozgrywany — po raz pierwszy, w Gdańsku — według systemu pucharu Davisa — rozpocznie się o godz. 15-tej w sali konferencyjnej poddyrekcyjnego gmachu kolejowego.

Czy pięściarze polscy zdobędą ponownie tytuł najlepszego zespołu bokserskiego w Europie?

Co słychać na obozie w Poznaniu?

Jasieński po wyeliminowaniu Żyda Rotolca wywalczył sobie „paszport” do Dublina. W ub. roku po jednym tytule mistrza Europy, zdobytego w ub. roku w Mediolanie. W ub. roku po jednym tytule mistrza Europy, zdobytego w ub. roku w Mediolanie. W ub. roku po jednym tytule mistrza Europy, zdobytego w ub. roku w Mediolanie.

Fr. Szymura Polaka — to jedyna rzecz, na której zależy mi jeszcze, jako bokserowi (starzejącemu się — przyp. redakcji). Drugim kandydatem do tytułu mistrzowskiego jest Kowalski w wadze lekkiej, po dwukrotnym zwycięstwie nad Peirem (Włochy), który na „gieldzie pięściarskiej” był wyżej stawiany od mistrza Europy Nuernberga (Niemcy).

rem i Nuernbergiem jest jeszcze kilku bokserów, którzy mogą zrobić niespodziankę np. Agreu (Szwajcaria).

Trzecim kandydatem na mistrza jest dotychczasowy wicemistrz Szymura, który posiada po przejściu Vogta (Niemcy) na zawodostwo jedynego groźnego przeciwnika w Dublinie Musinę (Włochy).

Technicznie Szymura stoi o całe niebo wyżej od Musiny. Za to ten ostatni posiada silniejszy cios. Przyszłość okaże czy zwycięży technika Szymury, czy siła ciosu Musiny. Nie bez szans jedzie również do Dublina Czortek, który jednak ostatnio znajduje się w słabszej formie. Co do pozostałych zawodników to trudno wierzyć w sukcesy mało rutynowanego Jasieńskiego, powracającego, ale powoli do formy Sobkowiaka, dalej starzającego się Pisarskiego czy Piłata.

Reasumując powyższe wywody, stwierdzić można, że żaden z naszych reprezentantów nie przyniesie nam wstydu na mistrzostwach Europy w Dublinie i możemy śmiało liczyć na to, że tegoroczni wybrańcy obronią zaszczytny tytuł najlepszego zespołu w Europie. (mak)

Po ostatnich eliminacjach, odbytych w ub. niedzielę zgromadzono już na obozie w Poznaniu wszystkich naszych pupilków. Bokserzy odbywają codziennie pod okiem trenera Sztammy ranną gimnastykę i wieczorem spotkania „Sparringowe”. Sygnalizują powrót do formy Czortka. Reszta na spodziewanym poziomie, tak że możemy być spokojni o wyniki z Dublina. W dniu dzisiejszym polscy bokserzy są już w drodze do Dublina.

Wartość polskiej produkcji chemicznej podwoiła się w 9 latach.

O wyjątkowej dynamice przemysłu chemicznego w Polsce świadczy fakt stwierdzony przez czynniki urzędowe, iż — po przeliczeniu na ceny obecne — wartość roczna produkcji chemicznej wzrosła od roku 1929 do roku 1937 z 460 do 900 milionów złotych. Fakt ten świadczy również, iż polska produkcja chemiczna dotrzymuje kroku ogromnemu postępowi światowego przemysłu chemicznego, który szczególnie intensywnie rozwinął się w okresie powojennym.

Przemysł chemiczny jest działem wytwórczości niezmiernie różnorodnej, obejmującej produkcję licznych artykułów, przeznaczonych zarówno na pokrycie zapotrzebowania przemysłów przetwórczych, jak i na zaspakajanie bezpośrednich potrzeb konsumcyjnych ludności. Niezależnie od dostarczania na rynek półproduktów i fabrykatów, przemysł chemiczny — zwłaszcza w ostatnich latach — w coraz większym stopniu staje się dostarczycielem surowców, z których jedne są nowymi substancjami, inne zastępują surowce naturalne, sprowadzane z zagranicy.

Na tegorocznych Targach Poznańskich dział chemiczny będzie szczególnie interesujący ze względu właśnie na nowe rodzaje produkcji krajowej, wśród których szczególną uwagę zwracających ścigać będzie na siebie ker, t. j. sztuczny kauczuk pochodzenia krajowego. (k)

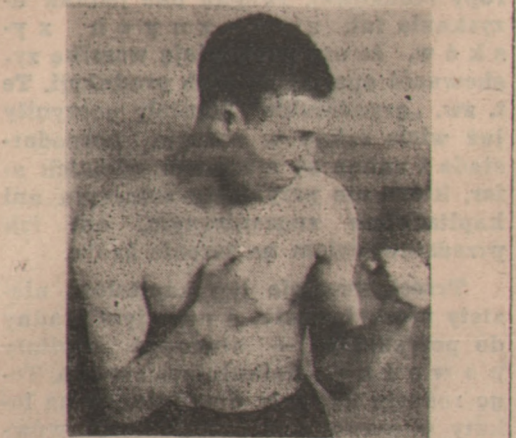

Piłat (na lewo) i Lukowski (Bydgoszcz) „sparrują” w wadze ciężkiej. Celem uniknięcia ewent. kontuzji zawodnicy walczą w specjalnych kaskach. (Fot. Osmański, Toruń)

Dwóch naszych mistrzów zabraknie w tym roku w Dublinie. Jeden z nich, jak wiadomo został zawodowcem, drugi zaś wycofał się z czynnego życia sportowego.

Napozór więc wydawało by się, że szanse Polski są w tym roku o wiele słabsze. Nie jest jednak tak źle.

Straciłszy raz na zawsze w szeregach amatorskich Chmielewskiego, ale za to w międzyczasie wyrosła nowa gwiazda na firmamencie pięściarstwa. Gwiazdą tą, któ-

Ostatnie zdjęcie filara naszej reprezentacji, Kowalskiego na obozie w Poznaniu. (Fot. Osmański Toruń)

Rewolucjonista meksykański o swoich wrażeniach z Sowietów

Były prezydent Meksyku, a obecnie przywódca partii rewolucyjnej, generał Abelardo L. Rodríguez, zamieścił na łamach „El Universal” dłuższy artykuł, w którym opisuje swoje wrażenia z podróży po Sowietach.

M. in. podkreśla tragiczny los kobiety rosyjskiej przy bolszewickim reżimie. „Najcięższe prace — pisze gen. Rodríguez — wykonywane w in. krajach wyłącznie przez mężczyzn, w Sowietach należą do obowiązków kobiet. I tak 60% robót rolnych wykonywują kobiety. 40 procent kobiet rosyjskich jest zaprzęgniętych do wzrost niewolniczej pracy. Ten skandaliczny wyzysk poci słabszej jest rezultatem t. zw. sowieckiego wyzwolenia kobiet, uwolnieniem kobiety od obowiązków gospodarskich i kuchennych. Odebrano kobietę rodzinie, mężowi, dzieciom, aby ją zatrudnić w dziedzinach zupełnie dla niej nieodpowiednich, gdzie pracuje ponad miarę swych sił. Postawiono kobietę na równi z mężczyzną nie dlatego, by jej dać te same prawa lecz poto, by ją zaprzęcić do tej samej niewolniczej roboty... Zarobki robotnicze w Sowietach nie wystarczają na ubranie i utrzymanie. Niezależnie od tego kobieta rosyjska pchana jest po prostu w prostytucję, dzięki której może sobie trochę polepszyć byt...”

W dalszym ciągu swego artykułu omawia były prezydent Meksyku działalność Międzynarodówki komunistycznej, ślepo we wszystkim słuchającej Stalina i stosującej się do dyrektyw sowieckiej polityki zagranicznej. W zakończeniu porusza sprawę nadmiernej biurokracji, „która opanowała w Sowietach wszystko” oraz warunków egzystencji robotników.

„Robotnik w Sowietach otrzymuje tylko jedną czwartą lub jedną piątą tej płacy, jaka mu się należała. Przeciętny robotnik zarabia średnio na miesiąc około 200 rubli, z czego prócz zwykłych potrąceń trzeba odliczyć 9—11 proc. na różne pożyczki narodowe itp. Szere zarabia dziennie 7 rubli. W ciągu dnia robi parę obuwia. Kupując parę obuwia, musi zapłacić co najmniej 12 rubli... W Sowietach stopa życiowa robotników jest o wiele niższa od stopy życiowej robotników w innych krajach. Dlatego też wydaje się bardzo niesprawiedliwym i niekonsekwentnym, że robotnicy muszą płacić za wejście do różnych gmachów publicznych, a nawet do parków. Tylko arystokracja robotnicza może sobie pozwolić na korzystanie ze słynnych Domów Wakacyjnych, ponieważ koszt

bytu w takim domu wynoszą miesięcznie od 500 do 1.500 rubli. Nawet w pociągach i na statkach daje się zauważyć różnica klas i kast. Nie ma w Sowietach ani równości, ani sprawiedliwości... Chłop rosyjski żyje w dalszym ciągu w lepiankach i chodzi w łachmanach. Przedmioty, uważane w innych krajach jako artykuły pierwszej potrzeby, w Sowietach są luksusem. Dobrze życie mają jedynie t. zw. Stachanowcy, arystokracja proletariatu. Cały ruch Stachanowski jest czymś, czego by w żadnym innym kraju organizacje robotnicze nie tolerowały...”

Powyższe wynurzenia przywódcy partii rewolucyjnej w Meksyku zasługują na uwagę.

100 dolarów odszkodowania za zniszczenie fałszywego banknotu

W Nowym Jorku zdarzył się niedawno oryginalny wypadek. Dr. Powley, historyk sztuki, jadąc własnym samochodem, przekroczył dozwoloną szybkość i został za to przez dyżurnego policjanta ukarany doraźną grzywną w wysokości jednego dolara. Uczony sięgnął do portfela i natychmiast grzywnę zapłacił. Kiedy policjant wieczorem po skończonym dyżurze wpłacał pieniądze zebrane z grzywnien do kasy w komisariacie, okazało się, że banknot, który otrzymał od uczonego, jest fałszywy.

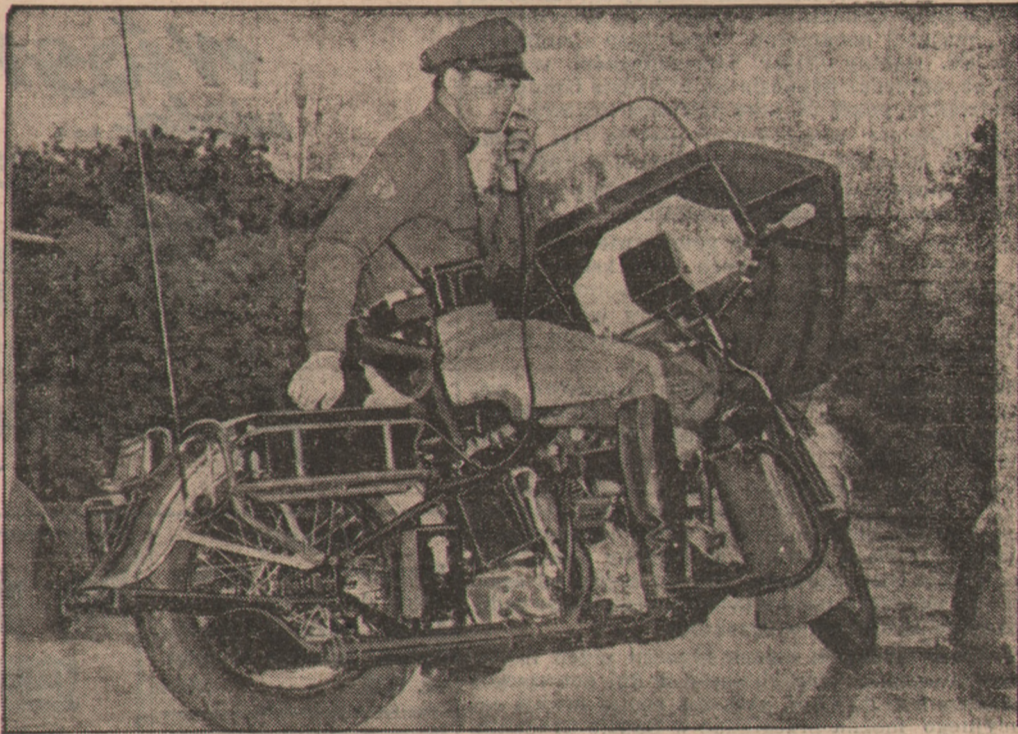
Na skutek tego dr. Powley został postawiony w stan oskarżenia, za puszczenie w obieg fałszywych pieniędzy. Groziła mu poważna kara.

Dr. Powley tłumaczył się, że posiada zbiór fałszywych banknotów rozmaitych krajów, ponieważ pisze dzieło dotyczące sposobu fałszowania banknotów. Jeden z banknotów ze swej kolekcji miał przy sobie przypadkowo i przez pomyłkę dał policjantowi. Omyłkę zauważył dopiero po kilku dniach.

Rewizja przeprowadzona w mieszkaniu uczonego potwierdziła jego słowa, wobec czego został skazany tylko na niewielką grzywnę. Ale teraz powstała dalsza trudność. Według prawa, bank-

not fałszywy, przychwycony w obiegu, ulec musi zniszczeniu. To też miało się stać z banknotem uczonego. Ale uczony wniósł przeciw temu protest, dowodząc, że w danym wypadku nie ma się do czynienia z banknotem fałszywym, a z przedmiotem mającym wartość naukową i będącym częścią jego kolekcji. Na tej podstawie uczony domagał się, aby banknot został mu zwrócony. Niestety, zanim wystąpił ze swoją pretensją, banknot został już spalony. Obecnie skolei uczony wytoczył sprawę przeciwko policjantowi i sędziemu, domagając się wypłacenia mu odszkodowania w wysokości 100 dolarów.

Radio na usługach policji

Nowoczesne motocykle policji amerykańskiej zostały wyposażone w krótkofalowe aparaty radiowe o zasięgu 20 km.

Wzrost religijności w stolicy Francji

W okresie Wielkiego Tygodnia zwanym we Francji Semain Sainte kościoły paryskie o każdej porze dnia były przepelnione. Wprost trudno było przedostać się do świątyń. Zjawisko nie obserwowane w latach poprzednich. To samo powtórzyło się i w Niedzielę Wielkanocną. Znaczny ruch panował i w kościele polskim, mimo, że bardzo wielu Polaków wyjechało z Paryża na święta.

przysługi panu Brownowi? Zresztą firmie były naprawdę potrzebne takiego rodzaju zdjęcia, mówiąc bezstronnie, zrobione z dużym smakiem i artyzmem.

Wydało się niezrozumiałe, dlaczego ich w ogóle nie przyjęto. Prawdopodobnie syn wspólnika zawiął — od niejakiego czasu ten złotodziób rządził się jak szara gęś, nie radził się szefa i raz po raz popełniał głupstwa.

Cenę ustalono bardzo prędko. Przecież takiemu panu jak mister Brown nie można było zaproponować czterechset franków.

Kols trzymał w dłoniach plik banknotów, patrząc kolejno na nie i na Soederlunda.

— Ile tu jest?... — wykrztusił wreszcie.

— Dziesięć tysięcy — odparł Szwed, któremu radosne zdziwienie sympatycznego młodzieńca sprawiło głęboką przyjemność.

— Bóg mi świadkiem, że nigdy nie miałem tyle pieniędzy... Ale w najlepszym razie otrzymałbym sześć tysięcy, wobec tego cztery tysiące franków należą do pana, panie Soederlund.

— Nie, przyjacielu. Sto franków jest mi pan winien za kupioną twarz, jak to pan nazywa fachowo, a jeszcze jedną setkę musi mi pan pożyczyć. Przyjmę z podziękowaniem i zwrócę, gdy uprzędkuję swoje sprawy. Resztę niech pan schowa!

Kols uprzytomnił sobie ostatecznie, że te pieniądze są istotnie jego własnością i w ciągu kilku minut plótł niestworzone rzeczy, wybuchając szalonym śmiechem i dziękując wylewnie.

— Niech pan się uspokoi — przerwał Soederlund. — Doprawdy nie warto mówić o tym!

Jednak uczył lekkie ukłucie w okolicy serca, gdy przypomniał sobie pierwszą tysiąc zarobioną ongiś w Sztokholmie.

Zaniepokoił go nagle jakiś jegomość, który też siedział na tarasie kawiarni w odległości paru kroków od ich stolika i obserwował ich wyraźnie zza płachty dziennika. Widział niewątpliwie, jak Soederlund wręczył paczkę banknotów Kolsowi.

Psiakrew! — zaklął w duchu Soederlund. — Więc jestem rzeczywiście pod nadzorem policji!

Możliwość powędrowania do aresztu na, Bóg wie, ile czasu była dlań mniej niż kiedykolwiek pożądana: przede wszystkim musiał przeprosić Anielę, że ją wplątał mimo woli w niezmiernie przykrą historię z policją, następnie pragnął ją przekonać, że nie jest hochsztaplerem. Miał nadzieję, że na jutrzejszej licytacji zrehabilituje się zupełnie.

Zawołał taksówkę i poprosił Kolsa, by z nim się udał do hotelu, w którym zatrzymała się Anieli.

W drodze wpadł na nowy pomysł i wobec tego kazał szoferowi jechać do komendy głównej policji. Chciał dowiedzieć się, gdzie mieszka Iza Rowelowa, by ustalić z kole, czy Adam Morzeński jest rzeczywiście w Paryżu. Zależało mu na sprawdzeniu osobistych podejrzeń dotyczących męża Anieli, gdyż tylko to mogło całkowicie wyjaśnić sytuację młodej kobiety i wskazać, w jakim kierunku powinna pójść jej przyszłość.

— Przyszłość — powtórzył w myślach. — No, tak, dość się nacierpiał! Trzeba zastanowić się poważnie, jak jej otworzyć oczy i uwolnić od człowieka, który nigdy nie był jej wart, a potem... A potem dlaczego, na przykład, nie miałyby wejść do willi „Girandola” jako jej pełnoprawna właścicielka?!

Stwierdził, że zakochał się.

Pierwszy raz w życiu.

(Ciąg dalszy nastąpi)

J. F. WITTKOP

Autoryzowana adaptacja
Eugeniusza Bałuckiego

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

Nawiasem mówiąc Soederlund znał rzeczywiście margrabiego Tendreville'a a i od niego słyszał zabawną anegdotkę, w której po madamie de Maintenon główną rolę odegrał pradziad margrabiego, ale samego Tendreville'a starał się unikać, uważając go za chodzącą nudę.

Dotknęli różnych tematów, poczynając od bieżących wydarzeń politycznych, a kończąc na nowościach na rynku księgarskim. Okazało się, że Francuz miał okazałe zbiory starych książek.

Soederlund był zadowolony — jego taktyka znów odniosła pełne zwycięstwo. Gdy osądził, że lody są przełamane, powrócił nagle do sprawy zdjęć reklamowych.

Oczywiście Francuz zawahał się, lecz tylko na krótką chwilę. Już nie widział nic śmiesznego w tym, że mister Brown — uważał go ciągle za Anglika — chce koniecznie sprzedać swoją podobiznę. Musiał mieć w tym osobliwy, na razie nieznanany cel; z drugiej strony jego sposób bycia, wybitna inteligencja i rzadka umiejętność prowadzenia rozmowy towarzyskiej zdumiały i ujęły Raymonda.

Dlaczego nie miałyby wyświadczyć drobnej